

Jaarrapportage MUIZ

2023

Meldpunt Uitbraken Infectieziekten & BRMO
GGD regio Utrecht
Periode 1 januari 2023 t/m 31 december 2023

Voorwoord

Voor u ligt de jaarrapportage van MUIZ (Meldpunt voor Uitbraken Infectieziekten & BRMO) over het jaar 2023. Deze jaarrapportage laat wederom belangrijke ontwikkelingen binnen MUIZ zien.

MUIZ is een webapplicatie die in 2017 in Rotterdam is ontwikkeld. Sinds de oprichting van MUIZ staat het centraal om zorginstellingen laagdrempelig en transparant uitbraken te laten melden, zowel aan elkaar als aan de GGD. Transparantie draagt bij aan het voorkomen van verspreiding van infectieziekten en BRMO. Uiteindelijk is het in 2021 gelukt om MUIZ ook in de regio Utrecht te implementeren. Er zijn sinds de implementatie elk jaar weer mooie stappen gezet, zo ook in 2023.

In 2023 is het aantal aangesloten instellingen hard gegroeid. Sterker nog, het aantal aangesloten instellingen is zelfs bijna verdubbeld naar 67. Deze grote toename in aangesloten instelling is ontzettend goed nieuws en maakt MUIZ steeds representatiever voor de regio Utrecht.

Ook landelijk is er sprake van een doorontwikkeling van MUIZ: in 2023 is GGD GHOR officieel betrokken en zal bijdragen aan de strategische positie van MUIZ. Er wordt gestreefd naar een landelijke dekking waarbij GGD GHOR goed kan helpen. In 2023 zijn er 7 van de 9 regionale zorgnetwerkregio's aangesloten bij MUIZ. We hopen dat MUIZ landelijk op de kaart komt te staan door de regierol van GGD GHOR en dat MUIZ uiteindelijk in elke regio wordt geïmplementeerd.

Ik kijk ernaar uit om MUIZ zowel landelijk als regionaal te zien groeien, waardoor het een positieve bijdrage zal leveren aan de infectieziektebestrijding in 2024.

Dr. Marc Sprenger,
Directeur Publieke Gezondheid, GGD regio Utrecht

Inhoudsopgave

Jaarrapportage Meldpunt Uitbraken Infectieziekten & BRMO 2023	1
Voorwoord	2
Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	4
2. Werving	5
2.1 Voortgang werving zorginstellingen	5
2.2 Promotie van MUIZ.....	6
3. Geaggregeerde data gemeld in MUIZ	7
3.1 Type uitbraken en soort zorgorganisatie.....	8
3.2 Aantal patiënten	10
3.3 Uitbraken per verwekker	10
3.4 Meldingssnelheid.....	11
4. Landelijke ontwikkelingen	13
5. Samenvatting & discussie	14

1. Inleiding

Sinds 1 mei 2021 is de webapplicatie MUIZ in gebruik genomen in de regio Utrecht. Het aantal deelnemende zorgorganisaties blijft toenemen en is in 2023 bijna verdubbeld ten opzichte van het jaar daarvoor naar 67 instellingen. Nu bijna alle ziekenhuizen, revalidatiecentra en verpleeg- en verzorgingshuizen-organisaties zijn aangesloten, zien wij een toename van het aantal deelnemers binnen andere sectoren, zoals bijvoorbeeld de gehandicaptenzorg (GHZ). Met dit groeiend aantal deelnemers is het beeld dat MUIZ weergeeft over het ontstaan van uitbraken in de regio Utrecht steeds representatiever.

De voorliggende rapportage beschrijft de voortgang en bijzonderheden in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023. Mail eventuele vragen, opmerkingen of toevoegingen met betrekking tot deze rapportage naar muiz@ggdru.nl.

Namens het projectteam MUIZ regio Utrecht,

Sophie Goemans en Ollie van Middelkoop, projectleiders MUIZ, GGD regio Utrecht

2. Werving

2.1 Voortgang werving zorginstellingen

In 2023 is de werving van zorgorganisaties in de regio om deel te nemen aan MUIZ voortgezet. Nog niet aangesloten ziekenhuizen, revalidatiecentra, verpleeg- en verzorgingshuizen-organisaties, geestelijke gezondheidszorg (GGZ)-organisaties en Gehandicaptenzorg (GHZ) organisaties zijn benaderd in 2023. In totaal zijn er in 2023 32 nieuwe organisaties aangesloten bij MUIZ. Dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van eind 2022 (zie tabel 1).

Eind 2023 zijn alle revalidatiecentra en meer dan de helft van de ziekenhuizen en verpleeg- en verzorgingshuizen-organisaties aangesloten. Binnen de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg is nog maar een klein deel benaderd een aangesloten (zie tabel 2). Hierdoor zal de focus in de werving de komende tijd meer op deze zorginstellingen komen te liggen.

Tabel 1. Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties eind 2022 t.o.v. eind 2023.

Soort organisatie	Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties eind 2022	Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties eind 2023
Verpleeg- en verzorgingshuizen ^a	25 ^b	52
Ziekenhuizen	3	4
Revalidatiecentra	1	2
Gehandicaptenzorg	4	7
GGZ	1 ^c	1 ^c
GGD	1	1
Totaal	35^b	67

a: Onder verpleeg- en verzorgingshuizen vallen ook geriatrische revalidatiezorg, hospices en thuiszorg.

b: Wegens een aangepaste telling (per getekende convenant) ligt dit aantal 1 instelling hoger dan benoemd in de Jaarrapportage 2022.

c: Beschermd wonen.

Tabel 2. Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties t.o.v. het aantal organisaties in beeld bij GGD regio Utrecht.

Soort organisatie	Aantal bij MUIZ aangesloten organisaties eind 2023	Aantal organisaties in beeld bij GGDrU	Percentage aangesloten locaties
Verpleeg- en verzorgingshuizen ^a	52	90	58%
Ziekenhuizen	4	7	60%
Revalidatiecentra	2	2	100%
Gehandicaptenzorg	7	74	9%
GGZ	1 ^c	40	<5%
GGD	1	1	n.v.t.
Totaal	67	213	31%

a: Onder verpleeg- en verzorgingshuizen vallen ook geriatrische revalidatiezorg, hospices en thuiszorg.

Disclaimer: Niet alle zorgorganisaties zijn in beeld bij GGD regio Utrecht. Het daadwerkelijke aantal zorgorganisaties in de provincie Utrecht ligt waarschijnlijk hoger. Naast het werven van bekende zorgorganisaties is GGDrU ook actief bezig met het aanvullen van nog onbekende zorginstellingen.

Als een organisatie aangeeft niet te willen aansluiten bij MUIZ, dan wordt in overleg met hen na een half jaar of een jaar opnieuw contact opgenomen. Een deel van de organisaties dat opnieuw benaderd wordt, geeft aan dan wel aan te willen sluiten. Factoren die hieraan bijdragen zijn bijvoorbeeld meer bekendheid van MUIZ (vergelijkbare zorgorganisaties doen ook mee), of meer personele capaciteit om MUIZ te implementeren binnen de zorgorganisatie. Zorgorganisaties die na opnieuw benaderen nog steeds niet willen aansluiten, noemen als redenen onder andere:

- teveel onrust (door personeelstekort) om iets nieuws te implementeren,
- dat MUIZ niet mogelijk is voor al hun locaties (locaties zitten deels in een regio waar MUIZ op dit moment niet geïmplementeerd is door de GGD) of,
- weinig toegevoegde waarde van MUIZ vanwege het zeer lage aantal uitbraken waar zij mee te maken hebben (m.n. genoemd door hele kleinschalige organisaties die afgelopen jaren geen uitbraak hebben gehad).

Voor een zo goed mogelijk beeld van uitbraken van infectieziekten bij zorgorganisaties is het van belang dat zo veel mogelijk organisaties aansluiten bij MUIZ. Daarom blijft de werving van zorgorganisaties een prioriteit in de komende jaren.

2.2 Promotie van MUIZ

Naast het actief benaderen van zorgorganisaties hebben wij MUIZ ook via verschillende wegen gepromoot om nieuwe deelnemende zorgorganisaties te werven. MUIZ is in 2023 gepromoot via:

- Een presentatie tijdens een bijeenkomst voor kleinschalige woon- en zorgcentra over infectiepreventie;

- De nieuwsbrief MUIZ die is gedeeld op de website van GGD regio Utrecht en LinkedIn-berichten van GGD regio Utrecht, gericht op alle actieve deelnemers in MUIZ en geïnteresseerde zorginstellingen.

3. Geaggregeerde data gemeld in MUIZ

3.1 Type uitbraken en soort zorgorganisatie

In totaal zijn er in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 158 nieuwe meldingen van uitbraken gemeld: 144 door verpleeg- en verzorgingshuizen, 1 door een ziekenhuis en 13 door gehandicaptenzorgorganisaties (zie Tabel 3). De meeste meldingen waren COVID-19 gerelateerd (103), gevolgd door gastro-enteritis meldingen (45), Influenza-/luchtweginfecties meldingen (5), scabiës meldingen (3) en twee Bijzonder Resistente Micro-organismen (BRMO) meldingen.

Tabel 3. Aantal nieuw gemelde uitbraken in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023 naar type uitbraak en soort zorgorganisatie.

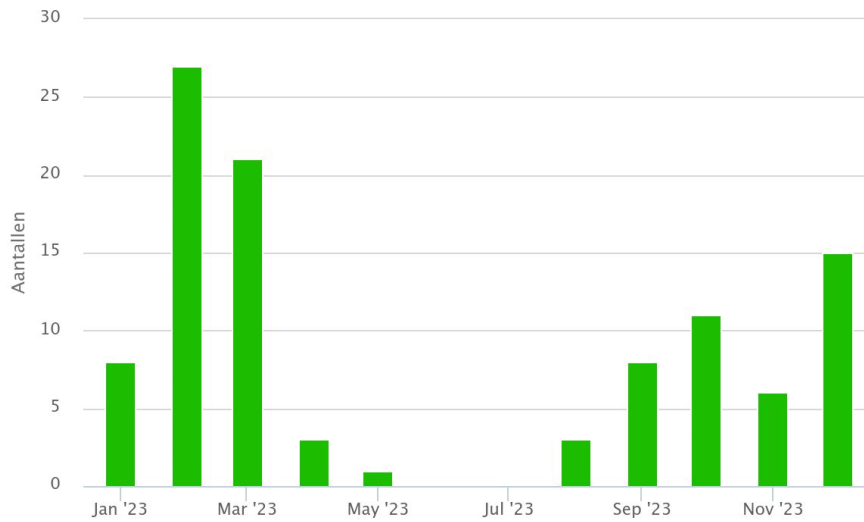
Soort uitbraak	Verpleeg- en verzorgingshuizen ^a	Ziekenhuis	Gehandicaptenzorg	Totaal
Gastro-enteritis	37	0	8	45
Influenza-/luchtweginfecties	4	0	0	4
COVID-19	100	0	4	104
Scabiës	3	0		3
BRMO	0	1	1	2
Totaal	144	1	13	158

a: Onder verpleeg- en verzorgingshuizen vallen ook geriatrische revalidatiezorg, hospices en thuiszorg.

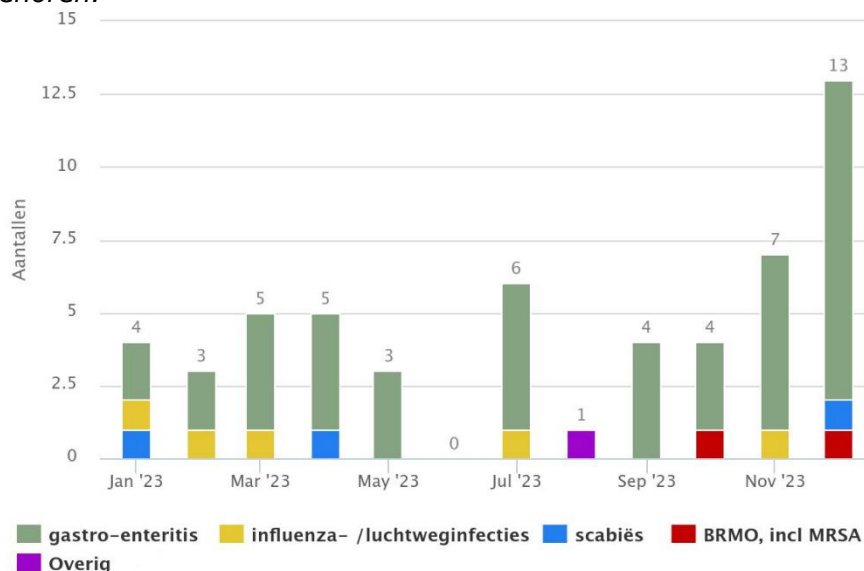
Gedurende het jaar 2023 waren er pieken in het aantal nieuwe COVID-19-uitbraken te zien in februari/maart. Na een rustige zomer stijgt het aantal meldingen weer vanaf september tot het einde van het jaar (Figuur 1). Dit komt overeen met de landelijke trend in aantal besmettingen. Binnen de overige uitbraakmeldingen (niet COVID-19-gerelateerd) is een piek aan het einde van het jaar zichtbaar (Figuur 2).

Figuur 1. Aantal nieuwe COVID-19-uitbraken per maand in de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Figuur 2. Aantal nieuwe BRMO-, gastro-enteritis-, influenza-/luchtweginfectie- en scabiës uitbraken per maand in de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 naar type uitbraak.

*De uitbraak gemeld als 'overig' blijkt na diagnostiek binnen de groep 'Gastro-enteritis' te behoren.

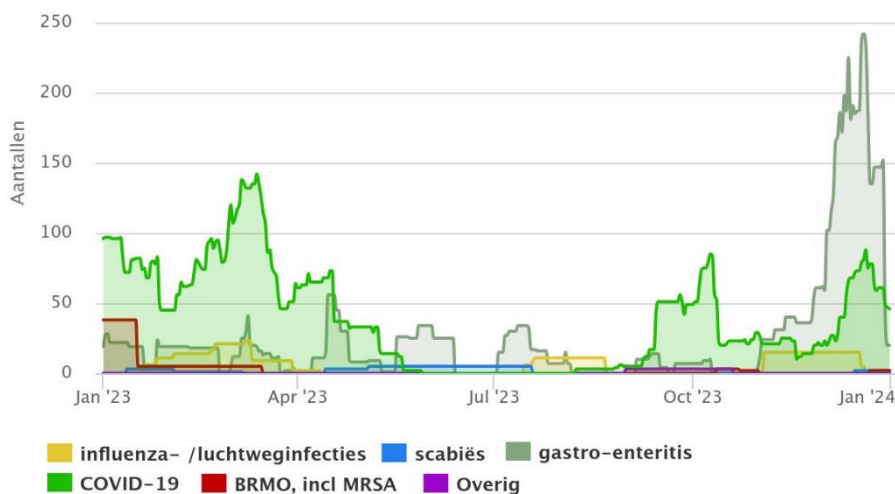

3.2 Aantal patiënten

Figuur 3 geeft de gemelde infectieziektes in MUIZ weer in de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023. Het aantal besmettingen per infectieziekte is uitgezet tegen de tijd. De besmettingen zijn zowel besmettingen onder de medewerkers als bij patiënten/bewoners binnen een instelling.

In figuur 3 valt op dat het aantal COVID-19-meldingen hoog was aan het begin van het jaar, en dat het daalt in mei en vervolgens weer stijgt in september 2023. Daarnaast valt de forse stijging van gastro-enteritis-meldingen in december 2023 op, met een piek van 242 patiënten halverwege december. Deze piek wordt veroorzaakt door een aantal uitbraken in grote instellingen met tientallen patiënten en medewerkers. In de wintermaanden is het gebruikelijk dat er meer sprake is van gastro-enteritis, dit ligt in lijn met de landelijke signaleringen.

Figuur 3. Aantal patiënten en medewerkers in de periode 1 januari tot en met 31 december 2023 naar type uitbraak.

3.3 Uitbraken per verwekker

Bij gastro-enteritis-uitbraken is in 42 van de 45 gevallen altijd diagnostiek verricht (93%) en bleek het meestal om norovirus te gaan (90% van uitbraken waarbij diagnostiek is verricht) (Tabel 4). Bij enkele gastro-enteritisuitbraken werd geen diagnostiek en/of verwekker aangetoond en bleef het bij een klinische diagnose. Er waren 4 uitbraken met luchtweginfecties waarbij het niet om SARS-CoV-2 ging. Bij 2 uitbraken was de verwekker het influenza A-virus, bij 1 ging het om het humaan metapneumovirus en bij 1 om een Hemolytische streptokok groep-A. Beide BRMO-meldingen werden veroorzaakt door een MRSA.

Tabel 4. Aantal nieuwe uitbraken in de periode 1 januari tot en met 31 december 2023 naar verwekker (SARS-CoV-2 hierin niet opgenomen).

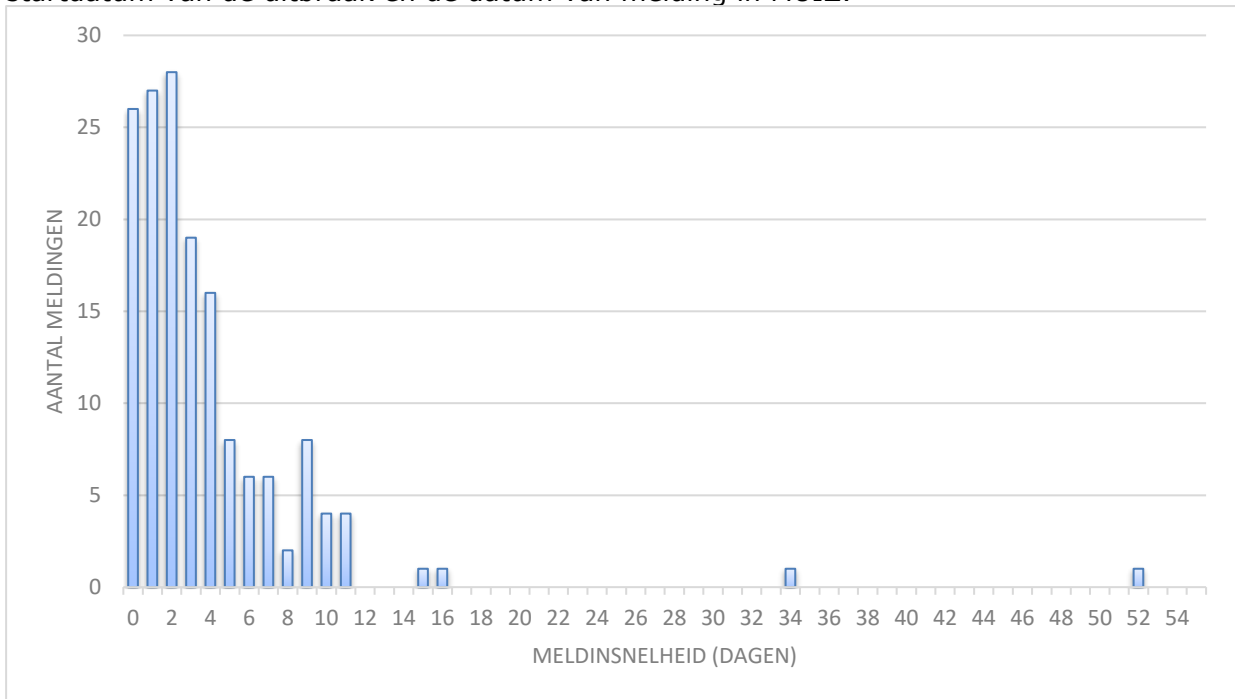
Soort uitbraak	Aantal uitbraken
Gastro-enteritis	
Adenovirus	1
Norovirus	38
Rotavirus	2
Gastro-enteritis klinisch	3
Clostridium difficile	1
<i>Totaal gastro-enteritis</i>	45
Influenza-/luchtweginfecties	
Humaan metapneumovirus	1
Hemolytische streptokok groep-A	1
Influenza A-virus	2
<i>Totaal influenza-/ luchtweginfecties</i>	4
Scabiës	
Scabiës vastgesteld	3
<i>Totaal scabiës</i>	3
BMRO	
Staphylococcus Aureus	2
<i>Totaal BMRO</i>	2
Totaal	54

3.4 Meldingsnelheid

In Figuur 4 is de meldsnelheid voor nieuwe uitbraken uitgedrukt in dagen weergegeven. De meldsnelheid wordt gedefinieerd door het verschil in dagen tussen de opgegeven startdatum van de uitbraak en de datum van melding in MUIZ. De meldsnelheid liep uiteen van direct dezelfde dag (16% van de uitbraken) tot een BRMO-melding 54 dagen later. Van de uitbraken werd meer dan helft (51%) binnen twee dagen in MUIZ gemeld. Een snelle melding in MUIZ is niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk, omdat dit in het belang is voor de bestrijding van infectieziekten. Als het aantal besmette patiënten, bewoners of zorgpersoneel eerder in kaart is gebracht, betekent dit dat er bijvoorbeeld bij transfers tussen verschillende instellingen adequate en extra maatregelen kunnen worden genomen, zoals extra hygiënemaatregelen, aangescherpte bezoeksregelingen en cohortverpleging.

Figuur 4. Meldsnelheid voor nieuwe uitbraken uitgedrukt in dagen voor de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

De meldsnelheid wordt gedefinieerd door het verschil in dagen tussen de opgegeven startdatum van de uitbraak en de datum van melding in MUIZ.

4. Landelijke ontwikkelingen

MUIZ is oorspronkelijk ontstaan en ontwikkeld in de regio Rotterdam-Rijnmond. Sinds 2017 gebruiken zij MUIZ met veel succes in hun regio. In navolging van Rotterdam-Rijnmond zijn steeds meer regio's MUIZ gaan implementeren. Inmiddels wordt MUIZ in de regionale zorgnetwerkregio's Zuidwest Nederland, LINK (Limburg), Euregio-Zwolle, Utrecht, Noord-Holland en Flevoland gebruikt. Begin 2023 is ook regio Holland West MUIZ gaan gebruiken. Hiermee is MUIZ geïmplementeerd in 7 van 9 regionale zorgnetwerkregio's.

Omdat steeds meer regio's MUIZ (gaan) gebruiken, is het van belang om op landelijk niveau samen te werken. In 2021 zijn hiervoor de eerste stappen gezet, zoals het opzetten van een governance structuur. In februari 2023 heeft de Directeur Publieke Gezondheid (DPG)-raad van GGD GHOR akkoord gegeven om verdere ondersteuning in beheer en implementatie van MUIZ te bieden. Het aansluiten van GGD GHOR bij MUIZ biedt de mogelijkheid om de strategische positie van MUIZ landelijk te versterken en op termijn toe te werken naar een landelijke dekking van MUIZ.

Eind 2023 bestaat MUIZ uit de volgende landelijke werkgroepen:

- **Strategisch overleg:** de deelnemers van het strategisch overleg houden zich bezig met de landelijke strategie, beleidsvraagstukken en ontwikkelingen binnen MUIZ.
- **Change advisory board (CAB):** houdt zich bezig met aanpassingen aan de webapplicatie om het gebruik van MUIZ te vergemakkelijken.
- **Medische inhoud en meldcriteria (MiM):** houdt zich onder andere bezig met de meldcriteria up-to-date te houden.
- **Implementatie-overleg:** houdt zich onder andere bezig met de werving van instellingen.
- **Informatievoorziening en onderzoek:** houdt zich bezig met terugkoppeling van de data richting organisaties en met het beoordelen van aanvragen omtrent onderzoek met gegevens van MUIZ.
- **Key-users:** geven een terugkoppeling vanuit de gebruikers.

In 2023 zijn de *Change advisory board*, *Informatievoorziening en onderzoek* en *Implementatie-overleg* bij elkaar gekomen. Daarnaast is in 2023 ook het strategisch overleg opgericht met als deelnemers één afgevaardigde per zorgnetwerkregio. Begin 2024 gaan de deelnemers van het strategisch overleg aan de slag met de Visie & Missie van MUIZ voor de toekomst.

5. Samenvatting & discussie

In 2021 is MUIZ gestart in de regio Utrecht. Destijds werd gestart met zes koploper zorgorganisaties. Door werving namen eind 2022 35 organisaties deel aan MUIZ en in 2023 32 nieuwe zorgorganisaties. Eind 2023 zijn in totaal 67 zorgorganisaties aangesloten, bijna een verdubbeling ten opzichte van eind 2022. Het grootste gedeelte van de MUIZ-deelnemers zijn verpleeg- en verzorgingshuizen voor ouderen (52 van de 67 organisaties). In 2024 zal de werving van ziekenhuizen, revalidatiecentra, verpleeg- en verzorgingshuizen, gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg voortgezet worden.

Het aantal MUIZ-meldingen in 2023 is toegenomen ten opzichte van 2022: in 2022 werd 140 keer een uitbraak gemeld in MUIZ en in 2023 158 keer. Deze stijging is fors minder dan de stijging in het aantal deelnemende zorgorganisaties. Dit kan verklaard worden door het relatief dalend aantal COVID-19-meldingen in 2023, mogelijk door aanpassingen in de meldingsplicht en het testbeleid met betrekking tot deze verwekker.

Ondanks een relatieve daling in aantallen, betroffen ook in 2023 de meeste meldingen COVID-19 (104 van de 158 meldingen). Gedurende het jaar kwamen de pieken en dalen in aantal gemelde COVID-19 uitbraken en het aantal besmettingen met SARS-CoV-2 overeen met het landelijke beeld van COVID-19 (Coronadashboard).

Naast COVID-19 werden 54 'reguliere' meldingen gedaan: 45 meldingen van gastro-enteritis, 4 meldingen van luchtweginfecties, 3 meldingen van scabiës en 2 BRMO-meldingen. Hierbij valt op dat het aantal gastro-enteritis-meldingen fors is gestegen ten opzichten van 2022, toen er twaalf uitbraken zijn gemeld.

Bij alle luchtweginfecties en BRMO-meldingen en bij ongeveer 90% van de gastro-enteritis-uitbraken is laboratoriumdiagnostiek verricht. We adviseren om diagnostiek in te zetten bij uitbraken van infectieziekten ter ondersteuning van de te ondernemen infectiepreventiemaatregelen. Door het vaststellen of uitsluiten van bepaalde diagnoses kunnen de juiste beslissingen genomen worden en kunnen mogelijk ingrijpende maatregelen voorkomen worden. Daarnaast kan met behulp van een laboratoriumuitslag MUIZ specifiek ingevuld worden. Hierdoor is de start van bijvoorbeeld het regionale norovirusseizoen duidelijker zichtbaar.

Om verdere verspreiding van infectieziekten te voorkomen is het van belang dat deze zo snel mogelijk (binnen een werkdag) gemeld worden. MUIZ kan hierbij bijdragen doordat ook buiten kantooruren en in weekenden aan zowel de GGD als andere zorginstellingen uitbraken gemeld kunnen worden. In 2023 liep de meldingssnelheid uiteen van direct dezelfde dag tot een BRMO-melding 52 dagen later. Meer dan de helft (51%) van de meldingen werd binnen twee dagen in MUIZ gemeld. Als uitbraken in kaart zijn gebracht en zo snel mogelijk inzichtelijk gemaakt worden, kan verdere verspreiding van ziekte onder andere zorgorganisaties makkelijker herkend en voorkomen worden. Voor een zo goed mogelijk beeld van uitbraken van infectieziekten bij zorgorganisaties is het van belang dat zo veel mogelijk zorgorganisaties aansluiten bij, en melden in MUIZ. Daarom zullen we de komende

jaren prioriteit blijven geven aan de werving van nieuwe zorgorganisaties in de regio Utrecht.

Landelijk zijn er steeds meer regio's die MUIZ (gaan) implementeren. Hierdoor ontstond de behoefte om als regionale zorgnetwerken en GGD'en meer op landelijk niveau samen te werken aan MUIZ. De voorbereidingen gestart in 2022 om GGD GHOR een regierol te laten uitvoeren binnen MUIZ, hebben begin 2023 geleid tot een goedkeuring van de DPG-raad en het aansluiten van GGD GHOR bij MUIZ. Naast het hebben van een regierol biedt het aansluiten van GGD GHOR de mogelijkheid om de strategische positie van MUIZ landelijk te versterken en op termijn toe te werken naar een landelijke dekking van MUIZ. Een landelijke dekking van MUIZ is naast het voorzetten van de werving dan ook een van de prioriteiten voor MUIZ in 2024.

Mocht u nog vragen, opmerkingen of toevoegingen met betrekking tot deze rapportage hebben, dan kunt u mailen naar: muiz@ggdru.nl.

GGD regio Utrecht

Postbus 51
3700 AB Zeist

T 030 608 608 6
E info@ggdru.nl
I www.ggdru.nl

Uitgave
© GGD regio Utrecht
2024

